

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖
รอบการประเมินที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline)

๑. การพัฒนาความรู้ฯ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชาของการพัฒนาความรู้ฯ มีดังนี้

๑. หลักการและความสำคัญ

การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data) เป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนา
รัฐบาลดิจิทัล โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลที่สามารถเผยแพร่ได้ตามกฎหมาย เพื่อส่งเสริมความ
โปร่งใส การตรวจสอบได้ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

การดำเนินการเปิดเผยข้อมูลต้องคำนึงถึงกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการ
คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และคุณภาพของข้อมูล

๒. บทนำเกี่ยวกับข้อมูลเปิดภาครัฐ

ข้อมูลเปิดภาครัฐ หมายถึง ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐสามารถเปิดเผยให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยไม่จำกัด
สิทธิอย่างไม่จำเป็น และอยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ซ้ำและประมวลผลต่อได้ (Machine-readable)

หลักสำคัญของข้อมูลเปิด ได้แก่

- เปิดเผยได้ตามกฎหมาย
- เข้าถึงได้สะดวก
- มีมาตรฐานเดียวกัน
- สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดได้

๓. ประเภทความสัมพันธ์ของข้อมูล

ข้อมูลภาครัฐมีความสัมพันธ์กันหลายลักษณะ เช่น

- ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง เช่น การใช้รหัสอ้างอิงเดียวกัน
- ความสัมพันธ์เชิงเวลา เช่น ข้อมูลรายเดือนหรือรายปี
- ความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ เช่น ข้อมูลระดับจังหวัดหรืออำเภอ
- ความสัมพันธ์เชิงกระบวนการ เช่น ข้อมูลที่เกิดจากขั้นตอนการปฏิบัติงานเดียวกัน

การเข้าใจความสัมพันธ์ของข้อมูลช่วยให้สามารถบริหารจัดการและเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การเตรียมข้อมูลเพื่อเปิดเผย

ก่อนการเปิดเผยข้อมูล หน่วยงานต้องดำเนินการดังนี้

๑. ตรวจสอบข้อกฎหมายและข้อจำกัดในการเปิดเผยข้อมูล
๒. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความเป็นปัจจุบันของข้อมูล
๓. ปรับรูปแบบข้อมูลให้อยู่ในมาตรฐานที่เครื่องสามารถอ่านได้ เช่น CSV หรือ Excel
๔. จัดทำคำอธิบายข้อมูล (Metadata) เพื่ออธิบายรายละเอียดของชุดข้อมูลอย่างชัดเจน

๕. การพิจารณาชุดข้อมูลคุณภาพสูง

ชุดข้อมูลคุณภาพสูง คือ ข้อมูลที่มีศักยภาพในการนำไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง เช่น สนับสนุนการวิเคราะห์เชิงนโยบาย การพัฒนาเศรษฐกิจ หรือการให้บริการประชาชน

หลักเกณฑ์การพิจารณา ได้แก่

- มีความต้องการใช้งานสูง
- ส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจ
- สามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลของหน่วยงานอื่นได้

๖. ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูล

กระบวนการเปิดเผยข้อมูลโดยสรุปประกอบด้วย

๑. คัดเลือกชุดข้อมูลที่เหมาะสม ๒. ตรวจสอบความถูกต้องและข้อกฎหมาย ๓. ปรับปรุงคุณภาพและจัดรูปแบบข้อมูล	๔. จัดทำ Metadata ๕. เผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางที่กำหนด ๖. ติดตาม ปรับปรุง และอัปเดตข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

๗. การเผยแพร่ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ

หน่วยงานของรัฐสามารถเผยแพร่ข้อมูลผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ ซึ่งอยู่ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล การเผยแพร่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดข้อมูลให้ครบถ้วน และปรับปรุงข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ

๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากบทเรียน

จากการศึกษาเนื้อหาในบทเรียน ทำให้เข้าใจถึงกระบวนการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐอย่างเป็นระบบ สามารถตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพข้อมูล ความถูกต้องตามกฎหมาย และบทบาทของหน่วยงานในการสนับสนุนรัฐบาลดิจิทัล ความรู้ดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

สรุปโดยรวม แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล โดยเน้นการเปิดเผยข้อมูลอย่างมีมาตรฐาน ถูกต้องตามกฎหมาย และมีคุณภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดของภาครัฐและประชาชน หากดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ จะช่วยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดินได้อย่างยั่งยืน.

ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

จากการศึกษาแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ทำให้ได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ กระบวนการ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐอย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ ยังทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีคุณภาพ ทั้งในด้านความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเป็นปัจจุบัน และการจัดทำคำอธิบายข้อมูล (Metadata) ให้ชัดเจน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล

ความรู้ที่ได้รับยังช่วยพัฒนาทักษะด้านการคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูล การพิจารณาความเหมาะสมในการเปิดเผยข้อมูล และการคำนึงถึงผลกระทบด้านกฎหมายและความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล อันเป็นทักษะสำคัญในการปฏิบัติงานภาครัฐในยุคดิจิทัล

ประโยชน์ที่ได้รับและนำมาประยุกต์ใช้ต่อหน่วยงาน

ความรู้จากบทเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานได้ ดังนี้

๑. สามารถร่วมวิเคราะห์และคัดเลือกชุดข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับการเปิดเผยต่อสาธารณะ โดยคำนึงถึง ข้อกำหนดและความเหมาะสม
๒. สนับสนุนการจัดเตรียมและปรับปรุงคุณภาพข้อมูลของหน่วยงานให้เป็นไปตามมาตรฐานข้อมูลเปิด
๓. ส่งเสริมให้มีการจัดทำคำอธิบายข้อมูล (Metadata) อย่างครบถ้วน ชัดเจน และเป็นระบบ
๔. สนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางที่กำหนด เช่น ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อเพิ่มความ โปร่งใสและการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน
๕. เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (Data-Driven Organization)

การนำแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้จะช่วยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงาน เพิ่มความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสนับสนุนการขับเคลื่อนองค์กรสู่การเป็นหน่วยงานภาครัฐดิจิทัลอย่าง ยั่งยืน